

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРИРОДООХОРОННЕ ІНСПЕКТУВАННЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: 101 «Екологія» Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: екології та охорони навколишнього середовища Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.с-г.н., доцент Врадій Оксана Ігорівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>oksanavradii@gmail.com</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін: «Моніторинг довкілля», «Екологічна безпека», «Заповідна справа». Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Стратегія сталого розвитку», «Екологічно-чисте виробництво».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – здатності до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та вміння використовувати сучасну нормативно-правову базу у сфері охорони навколишнього середовища та природокористування.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Всебічне ознайомлення студентів з процедурою природоохоронного інспектування та вивчення її основних складових, а також формування знань про систему органів виконавчої влади, які організують і здійснюють контроль у галузі природоохоронної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти дотримання вимог законодавства, норм і правил у галузі природоохоронної діяльності, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки, для своєчасного вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

інтегральні компетентності (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у цій галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
спеціальні (фахові) компетентності (ФК):

ФК10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

ФК13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

програмні результати:

ПР07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

План вивчення навчальної дисципліни

№п/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостій на робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Мета та порядок природоохоронного інспектування	2	2	8
2	Тема 2. Застосування заходів впливу до порушників	2	2	8
3	Тема 3. Здійснення державного контролю за охороною та раціональним використанням водних ресурсів	2	2	8
4	Тема 4. Здійснення державного контролю за станом атмосферного повітря	2	2	8
5	Тема 5. Здійснення державного контролю за охороною земельних ресурсів та утворенням, розміщенням і утилізацією відходів	2	2	6
6	Тема 6. Природоохоронне інспектування у галузі раціонального та комплексного використання надр	2	2	8
7	Тема 7. Здійснення державного контролю у галузі охорони, використання і відтворення лісів та інших рослинних ресурсів	2	2	8
8	Тема 8. Державний контроль у галузі охорони, використання та відтворення тваринного світу.	2	2	8
9	Тема 9. Природоохоронне інспектування у галузі охорони та використання природно-заповідного фонду	2	2	8
10	Тема 10. Здійснення державного контролю за дотриманням заповідного режиму	2	2	6
11	Тема 11. Вилучення знарядь незаконного добування природних ресурсів та продукції, що з них вироблена	2	2	8

12	Тема 12. Природоохоронне інспектування у галузі ядерної та радіаційної безпеки.	2	2	8
13	Тема 13. Громадський природоохоронний контроль	2		8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години (денна/заочна)	Термін Виконання (денна/заочна)	Форма та метод контролю (денна/заочна)
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	60/80	Щотижнево	Усне та письмове опитування /Тестування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20/22	Щотижнево/ під час заліково-екзаменаційної сесії	Усне опитування
3	Індивідуальні завдання	20/40	2 рази в семестр	Усне та письмове
Разом		100/142		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Нехорошков В.П. Природоохоронне інспектування: навчальний посібник. Одеська державна академія холоду. 2011 156 с.
2. Тунік Т. М., Плисенко Т.М. Природоохоронне інспектування: Навчальний посібник. Кіровоград: 2007. 250 с.
3. Природоохоронне інспектування : конспект лекцій. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. 164 с.
4. Сівак В.К. Природоохоронне інспектування: Навч. посіб. Чернівці: Зелена Буковина, 2004. 264 с.
5. Білявський Г. О. Практикум із загальної екології : Навч. посіб. К. : Либідь, 1997. 160 с.
6. Максименко Н. В. Організація управління в екологічній діяльності: Підручник. Вид. 2-ге переробл. і доповн. Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2008. 340 с.
7. Костров М. М. Державний екологічний контроль: Науково-виробниче видання. Чернівці : Зелена Буковина, 2006. 388 с.

Додаткова

1. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів: затв. наказом № 37 від 18 травня 1995 р. із змінами. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0162-95>
2. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів: затв. наказом № 389 від 20.07.2009 р. із змінами. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0767-09>
3. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, які заподіяні державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря : затв. наказом № 38 від 18 травня 1995 р. із змінами. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0157-95>
4. Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, які заподіяні державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря : затв. наказом № 639 від 10.12.2008 р. із змінами. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0048-09>
5. Методика визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства: затв. наказом № 171 від 27.10.1997 р. із змінами. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0285-98>
6. Методика розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення правил рибальства та охорони водних живих ресурсів : затв. наказом № 248/273 від 12.07.2004 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1446-04>
7. Природоохоронне інспектування: конспект лекцій. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 164 с.

8. Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісовому господарству: Постанова № 1464 від 05.12.1996 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1464-96-п>

9. Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної лісу: Постанова № 665 від 23.07.2008 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/665-2008-п>

10. Alieksieiev O., Vradii O., Salyamon A. Intensity of heavy metals accumulation by vegetable cultures for different duration of their vegetation. *Сільське господарство та лісівництво*. 2024. № 1 (32). С. 188–204. DOI: [10.37128/2707-5826-2024-1-15](https://doi.org/10.37128/2707-5826-2024-1-15)

11. Alieksieiev O.O., Vradii O.I. Hydrological and hydrochemical assessment of water status of the Southern Bug river within the boundaries of Vinnichchina. *Вісник Сумського національного аграрного університету. (Агрономія і біологія)*. 2024. Вип. 1 (55). С. 3–10. DOI: <https://doi.org/10.32782/agrobio.2024.1.1>

12. Alieksieiev O.O., Vradii O.I., Kravtsov D.S. Environmental assessment of the activities of secondary waste processing enterprises. *Аграрні інновації*. 2024. №24. С. 7–14. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2024.24.1>

13. Alieksieiev O., Vradii O. Agro-environmental and ecotoxicological assessment of agricultural soils of agrosphere. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія. Публічне управління та адміністрування»*. 2024. Вип. 2. С. 3–9. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-5681-2024-2.01>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю

Критерії оцінювання результатів навчання

п/п	Вид навчальної діяльності	Бали	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Атестація 1			
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10	5
3	Виконання домашніх завдань	5	2
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5	10

5	Індивідуальні та групові творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	5	13
	Всього за атестацію 1	30	35
	Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	10	5
8	Виконання домашніх завдань	5	2
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5	10
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	5	13
	Всього за атестацію 2	30	35
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10	-
	Підсумкове тестування	30	40
	Разом	100	100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Участь у дискусіях на лекційних та практичних заняттях, виконання контрольних робіт, індивідуальні та групові творчі завдання, тестування	Критерії оцінювання
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
73-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
55-72%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
35-54%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,

	допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
15-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.